

● *XV. Türkiye Muhasebe*

Standartları sempozyumu yapıldı

● *Ücretlinin vergi yükü yüksek*

● *Türkiye en hızlı büyüyen*

5. ekonomi olacak

Ekonomik Rapor

TÜRMOB Adına Sahibi ve
Genel Yayın Yönetmeni

Nail SANLI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Ali Ekber DOĞANOĞLU

Yayın Kurulu

Nail SANLI
Ali E. DOĞANOĞLU
Ahmet FETTAHOĞLU
Ebru AYDIN

TÜRMOB
MU-DEN A.Ş.
tarafından yayınlanmaktadır
Yayın Türü : Yaygın süreli

Yönetim Yeri

Gençlik Caddesi No:107
06570 Anıttepe - ANKARA
Tel: (0.312) 232 50 60 (10 Hat)
Fax: (0.312) 232 50 73
http: www.turmob.org.tr
e-mail:alid@turmob.org.tr

Dizgi - Düzenleme

Tuncay TEKYILDIZ

Baskı

Fersa Matbaacılık Paz.San.Tic.Ltd.Şti.
Ostim 36. Sk. No:5/C-D
Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0.312) 386 17 00 (pbx)

Basım Tarihi : 10 Aralık 2013

Basım Yeri : Ankara
ISSN : 1307-6620

Dergide yayınlanan yazıların yayın hakkı

Bilanço Dergisi'ne aittir.

Kaynak gösterilmeden bir bölümü veya
tamamı alıntı yapılamaz

Seçim süreci ve ekonomi

Türkiye oldukça uzun bir seçim sürecine girdi. İçinde bulunduğumuz günlerde başlayan seçim atmosferi, 2015 yılı ortalarına kadar devam edecek. Tüm siyasi partiler şimdiden 30 Mart 2014 tarihinde gerçekleştirilecek mahalli idareler seçimine odaklanmış bulunuyor. Bu seçimin ardından bizleri, 2014 yılı Haziran ayı sonunda gerçekleşecek olan Cumhurbaşkanlığı seçimi bekliyor. Cumhuriyet tarihinde ilk defa cumhurbaşkanı halk tarafından seçilmiş olacak. Normal takvime göre 2015 yılı Haziran ayında yapılacak parlamento seçimleri ile uzun bir maratonun finali tamamlanmış olacak.

Türkiye gibi her zaman her türlü gelişmenin olabildiği, kısa sürede önemli değişikliklerin yaşanabildiği bir ülkede, uzun seçim maratonunda her türlü gelişmeye hazırlıklı olmalıyız.

En önemli hazırlığı da ekonomi alanında gerçekleştirmek durumundayız. ABD Merkez Bankası'nın tahvil alımlarını bu yılın sonunda azaltmaya başlayabileceği konuşulurken, bunun ekonomimizde ne gibi sinyaller verdiğini gördük. Türkiye'nin toplam döviz yükümlülükleri içinde sıcak paranın ve kısa vadeli dış borçların ağırlığı ekonomimizin yumuşak karnını oluşturuyor. Bugüne kadar mali disiplinden taviz verilmedi ve bu uzun soluklu seçim maratonunda da aynı kararlılığın sürdürülmesi kritik dengelerde önemli bir fonksiyona sahip olacak.

Küresel ekonomide yeni bir dalgalanmanın beklentileri son dönemlerde yoğunlaştı. Ancak her şeye rağmen dış dalgalar Türkiye ekonomisini yakından etkileyecek. Bu etkinin şiddetini ise içerde uygulanan ekonomik önlemler ve kararlar belirleyecek.

Gelecek projeksiyonlarımızı ihtiyatlı bir iyimserlikle yapmak yerinde olacaktır.

Dergimizin bu sayısında da ilgi ile okuyacağınızı umduğumuz haber ve araştırmalara yer verdik.

Gelecek sayımızda
buluşmak dileğiyle...

Nail SANLI / Genel Başkan

XV. Türkiye Muhasebe Standartları Sempozyumu yapıldı

Türkiye Muhasebe Standartları Sempozyumu'nun XV.'sinde "Yeni TTK Sürecinde Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları Gündemi" teması görüşüldü. KKTC Cumhurbaşkanı Eroğlu'da TÜRMOB Genel Başkanı ve yöneticileri kabul etti.

Izmir SMMM Odası tarafından 15 incisi gerçekleştirilen Türkiye Muhasebe Standartları Sempozyumu KKTC'de gerçekleştirildi. Sempozyum öncesi KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu, TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı Başkanlığındaki TÜRMOB heyetini makamında kabul etti.

TÜRMOB Genel Başkanı Nail Sanlı, KKTC Cumhurbaşkanı Eroğlu'na mali müşavirlik mesleği ve TÜRMOB'un yaptığı çalışmalar hakkında bilgi vererek, "93 bin üyemiz ve 16 bin aday meslek mensubumuz var, ülke genelinde 84 odamız ve onların üst birliği olan TÜRMOB çatısı altında örgütlenmiştir."

Yeni Türk Ticaret Kanunu Yasasından sonra bağımsız denetim açısından bir talep oluştuğunu belirten Sanlı, sempozyumda bağımsız denetime yönelik çalışmalara ağırlık verildiğini belirterek, sempozyumda konuyla ilgili bütün kesimlerin temsilcilerin bulunduğunu ifade etti.

KKTC Cumhurbaşkanı Derviş Eroğlu'da yaptığı konuşmada mali müşavirlik mesleğinin her ülke için çok önemli olduğunu vurgulayarak, "Türkiye'de bu kadar yaygınlaşmış ve etkinleşmiş olması bizi çok memnun ediyor. Kolay bir meslek değil. Aktüer yanın ne kadar önemli olduğunu biliyorum ve mesleğinizi takdirle karşılıyorum. Toplantıların Kuzey Kıbrıs'ta yapıl-

masından dolayı da memnuniyet duyuyoruz” dedi.

Türkiye Muhasebe Standartları Sempozyumu'nun XV.'sinde “Yeni TTK Sürecinde Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları Gündemi” teması değerlendirildi.

Sempozyum da yapılan değerlendirme ve tartışmaların ardından açıklanan sonuç bildirisinde, “Yeni TTK'nın bir milat olduğu. Sonrasında değişiklikler yapılmış ve ruhuna müdahale edilmiş olsa da ülkemizdeki yaygın inanç ve beklenti, UFRS ve denetim uygulamalarının yaygınlaşması olduğu.

Yeni TTK ile birlikte muhasebecilik uluslararası bir meslek haline gelmiş, kapsam içerisine giren işletmeler açısından, denetlenmiş finansal tabloların akreditasyonu sağlanmıştır. Ayrıca denetimin denetimini yapan gözetim otoritelerinin yapması gerekenlerin daha geniş kitleleri etkiler hale gelmesinin önu açılmıştır.

Standart koyanlar, finansal rapor hazırlayanlar, bunları denetleyenler, denetimi gözetenler ve bu sistemi destekleyici diğer tarafların görüşleri dikkate alınarak, sempozyumda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Türkiye muhasebe çevresi dünya ile entegre olmuştur. Tartışmalar, sorunlar ve çözüm önerileri dünya ile benzeşmiştir.

Dünyadaki ve ülkemizdeki kamu

gözetim otoritelerinin yapmış oldukları duyurular, yayınladıkları rapor ve bültenlerden hareketle UFRS ve denetim konusunda sorunlu alanlar aşağıdaki gibidir:

Hasılatın ölçümü ve sunumu, Gerçeğe uygun değer uygulamaları, Önemlilik uygulaması, Finansal, Araçlar, İlişkili taraflar, İnşaat vb. sektörel uygulamalar

Bu konuların ortak özelliği yeni, vergi uygulamalarından farklı ve mesleki yargı kullanımı gerektiren alanlar olmalarıdır.

SPK ve BDDK gözetim ile ilgili görevlerinin bir kısmını KGK'ya devretme sürecindedir. Ancak bilgi birikiminin işbirliği ile KGK'ya aktarılması çok önemlidir.

Finansal raporların önemi kullanıcı olarak tanımlananlar tarafından yeteri kadar anlaşılmamıştır. Gözetim yapan kurumların bu konudaki anlayışın yerleşmesi konusunda özel çaba harcamaları önem arz etmektedir.

Finansal tablolar önemlidir, özellikle finansal tablo kalitesi şirket değerini etkilemektedir. Akademik çalışmalar ülkemizde bu tür sonuçlara ulaşmıştır. Kamu otoritelerinin ülkemizde yapılan akademik çalışmalarını takip etmesi önemlidir.

Kaliteli finansal raporlamayı etkileyen faktörler farklı açılardan aşağıdaki gibi sıralanabilir:

Kültür, yasal sistem, politik sistem, meslek odalarının (örgütlerinin) yapısı, ülkedeki genel eğitim düzeyi;

İşletmeye özgü faktörler, işletmenin etiğe bakışı, kurumsal yönetim anlayışı.

Kaliteli finansal raporların en önemli unsurlarından güvenilirliği sağlayan denetimi etkileyen faktörler ise aşağıdaki gibidir:

Bağımsızlık, etik davranışa bağlılık
Denetçinin bilgi düzeyi ve adil lisanslama

Denetim sürecinin hizmet içi eğitimle desteklenmesi

Denetimin bağımsızlığı ve etik anlayışı bağlamında en önemli problem fiyatlandırma ve haksız rekabettir. Bu durum, uzun çalışma saatleri, insan kaynağının motivasyon eksiklikleri, mesleğin imajının zedelenmesi ve yeni mezunların mesleğe uzak durmaları sonuçlarını doğurmaktadır.

SPK, BDDK ve KGK'nın işbirliği yaparak, kullanılması öngörülen örnek rapor ve dipnot formatlarını da içeren uygulama rehberlerini benzer hale getirmeleri önemlidir.

Eğitime de etkileri olacak bu uygulama rehberlerinin içerikleri nasıl olursa olsun, uygulamaların büyük ölçüde “mesleki yargı” gerektirmesi nedeniyle ülkede yeni bir eğitim modeline ihtiyaç vardır.

UFRS eğitim modeli temelde “ilke bazlı” konuları, eğitime uygun, dinamik; eğitim alacak olanların bilgi birikimi ve yeterliliklerini dikkate alan bir model olmalıdır.

TÜRMOB'un “KOBİ TFRS,

TTK, Denetim” üçlüsünü esas alarak yapmış olduğu eğitim seferberliğinin ilk ayağı başarılı olmuştur.

Üniversitelerin mesleğe giriş koşulu olan temel eğitimi, özellikle adayların genç yaşlarında, vermeleri nedeniyle, UFRS ve ilgili diğer alanlardaki eğitimin tasarımı ve verilmesi konusuna “stratejik” bir bakış açısı geliştirilmelidir.

Tanımı gereği üniversiteler özerk olsalar da, değer zincirinin önemli bir halkası olarak, muhasebe dünyamız için genel faydayı arttıran eğitim tasarımlardan yararlanmalıdırlar.

Üniversitelerin ders içeriklerinin ve ağırlıklarının uyumlu olması, UFRS kullanımı zorunlu olan işletmelere ve denetim firmalarına yönelik eğitim tasarımları, UFRS konularını lisans, yüksek lisans ve doktora programlarının birer parçası yapmaları, bunları yaparken ulusal ve uluslararası düzenleyici kuruluşlarla işbirliği yapmaları beklenmektedir.

Yapılan gözlem ve ifadelerden hareketle ülkemizde finansal raporla-

rı hazırlayan ve denetleyenler aynı kişiler olabilmektedir. Bu durum yasalara aykırıdır, piyasanın düzenli bir şekilde işlemesine olumsuz etki etmektedir. Finansal rapor denetçinin hazırlamasına izin veren muhasebeciler konusunda düzenleyici kurumların önlem almaları gerekmektedir.

Finansal raporların denetimi, etkin bir risk yönetimi, kurumsal yönetim, bunların bir parçası olan iç kontrol ve iç denetim faaliyetleriyle desteklenmediği takdirde yeni TTK'nın şirketler için amaçladığı sürdürülebilirlik, şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkelerine ulaşılması olanaksızdır.

Denetim konusunda kamu otoritelerinin, denetçilerin, şirketlerin, meslek örgütlerinin, paydaşların görüşleri alınmadan ya da yeterince dikkate alınmadan bir düzenleme yapmaları doğru bir yaklaşım değildir.

Şirketlerin denetlenmesi kadar denetime hazır hale gelmesi, getirilmesi de son derece önemlidir.

UFRS uygulaması ve denetimle ilgili yasal düzenlemeler yapılırken, ülke gerçekleri dikkate alınmalı, ülkenin değerli kurumları arasında çatışma bir yana bırakılmamalı, rasyonel adımlar atılmalı, meselelere basiretli bir şekilde yaklaşılarak sorunlar tanımlanmalı, çözüm önerileri ortaya koyulmalı, toplum, meslek mensubu, iş dünyası, uluslararası iş dünyası ve çalışanlar açısından optimizasyon yapılmalıdır.”

Ücretlinin vergi yükü yüksek

Türkiye’de ücret geliri üzerindeki vergi ve prim yükü OECD ortalamasının üzerinde. Çalışanın işverene olan maliyeti ile eline geçen tutar arasındaki farkın toplam maliyete olan oranı yüzde 38.2

Ücret geliri üzerinden alınan gelir vergisi ile çalışan ve işveren tarafından ödenmekte olan sosyal güvenlik sistemi primleri oranları OECD üye ülkeleri arasında büyük farklılıklar göstermektedir.¹ Şili’de ücret geliri üzerinden hiç gelir vergisi alınmaz iken Kore’de sadece yüzde 4.4 oranında vergi alınmaktadır. Buna karşılık ücret geliri üzerinden alınan verginin en yüksek olduğu ülke Danimarka olurken Avustralya,

Belçika ve İzlanda’da da yüzde 20.0’nin üzerinde bulunmaktadır. Benzer şekilde çalışandan kesilen sosyal güvenlik sistemi prim oranları da OECD – Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı - üyesi ülkeler arasında Avustralya’ya ilişkin olan yüzde 0.0 ile Slovenya’ya ilişkin yüzde 19.0 arasında değişirken, bu alanda Almanya yüzde 17.3 ile ikinci sırayı almaktadır. İşveren tarafından ödenmesi gereken ve istihdam maliyetinin bir

bileşenini oluşturan sosyal güvenlik sistemi prim oranları da OECD ülkeleri arasında önemli farklılıklar sergilemekte olup, sözü edilen oran Avustralya’da 0.0 iken Almanya’da yüzde 17.3’e, Slovenya’da ise yüzde 19.0’a tırmanmaktadır. Fransa’da işverenler her bir çalışanları için katlandıkları toplam maliyetin yüzde 30.6’sı oranında sosyal güvenlik sistemine prim ödemektedirler ki, bu oran OECD üyesi ülkeler arasında en yüksek olandır. Sos-

¹ www.oecd.org/ctp/ta...

**Ücret Geliri Üzerindeki Vergi ve SG Primi Yüklerinin*
Toplam İşçilik Maliyetine Oranları (%)
(2012 Yılı İtibariyle)****

Ülke	Gelir	Sosy. Gv. Primi		Toplam	Ülke	Gelir	Sosy. Gv. Primi		Toplam
	Vergisi	İşçi	İşveren			Vergisi	İşçi	İşveren	
Belçika	22.1	10.8	23.2	56.0	Fransa	10.2	9.5	30.6	50.2
Almanya	16.0	17.3	16.4	49.7	Macaristan	12.8	14.4	22.2	49.4
Avusturya	12.3	14.0	22.6	48.9	İtalya	16.1	7.2	24.32	47.6
İsveç	13.6	5.3	23.9	42.8	Finlandiya	17.7	6.2	18.6	42.5
Çekoslovakya	8.8	8.2	25.4	42.4	Yunanistan	6.9	12.8	22.2	41.9
İspanya	13.5	4.9	23.0	41.4	Slovenya	7.4	10.5	21.8	39.6
Hollanda	14.9	13.9	9.7	38.6	Danimarka	36.2	2.7	0.0	38.6
Türkiye	11.1	12.9	14.2	38.2	Norveç	19.1	6.9	11.6	37.6
Portekiz	8.7	8.9	19.2	36.7	OECD Ortalama	13.1	8.2	14.4	35.6
Polonya	5.8	15.3	14.4	35.5	İngiltere	14.0	8.5	9.8	32.3
Japonya	6.6	12.0	12.6	31.2	Kanada	13.6	6.6	10.6	30.8
ABD	15.6	5.1	8.9	29.6	Avustralya	21.6	0.0	5.6	27.2
İsviçre	9.7	5.9	5.9	21.5	Kore	4.4	7.4	9.2	21.0
Meksika	7.3	1.2	10.5	19.0	Şili	0.0	7.0	0.0	7.0

* İşverence çalışanı için katlanılan toplam maliyet ile çalışanın eline geçen net gelir arasındaki fark (tax wedge), işçi ve işveren tarafından SG sistemine ödenen primler, katılma payları ile ücret geliri üzerinden alınan verginin toplanması ve çalışana sağlanabilecek nakdi faydaların düşülmesi ile bulunacak tutarın işverence katlanılan toplam maliyete oranı.

** Ortalama ücret geliri elde eden bekar çocuksuz vergi mükellefleri için

yal güvenlik prim oranı OECD üyesi diğer 10 ülkede de yüzde 20'nin üzerindedir. Bu ülkeler tablodan görülebileceği gibi Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Slovakya, İspanya ve İsveç'tir.

Tablodan görüleceği üzere Türkiye için çalışanın işverene olan

maliyeti ile eline geçen tutar arasındaki farkın toplam maliyete olan oranı yüzde 38.2 olup, OECD üye ülkeleri ortalaması olan yüzde 35.6'dan yüksektir. Türkiye'de gelir vergisi oranı ortalama değerden 2 puan düşüken, çalışandan kesilen sosyal güvenlik sistemi katkı payı oranının ortalamaya göre yüksekliği dikkat çekmektedir. Ancak bu

alanda uluslararası kıyaslamalar yapılırken ilgili ülkelerde geçerli olan sosyal güvenlik mevzuatının ve demografik özelliklerin dikkatte bulundurulması gerekmektedir. Zira mevzuatta yer verilen emekliliğe hak kazanma yaşı, emekli olabilmek için gerekli prim ödeme gün sayısı, maaş bağlam oranı gibi hususlar ile ülke nüfusunun beklenen yaşam

süresi ve dolayısıyla emeklilikte geçmesi beklenen yaşam süresi gibi demografik faktörler doğrudan çalışanın ödemek durumunda olduğu SG sistemi katkı payının oranını etkilemektedir. Ülkemizde özellikle SG sistemi alanında son yapılan (2002 ve 2008) yasal düzenlemelerden önce işe başlamış olanların çok erken yaşlarda emekliliğe hak kazanma olanakları sistemin sağlıklı biçimde sürdürülebilirliği açısından prim oranlarının yüksek tutulması gerekliliğini beraberinde getirmektedir.

İşçi ve işveren tarafından ödenmekte olan sosyal güvenlik sistemi primlerinin, katkı paylarının toplam işçilik maliyetine olan oranı OECD üyesi ülkelerin yarısından çoğunda yüzde 20.0'nin üzerinde bulunmakta iken yedi

ülkede, Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, Fransa, Almanya, Yunanistan ve Macaristan'da toplam maliyetin üçte birinden yüksektir.

İzlenmekte olan sosyal politikaların, maliye ve gelir politikasının bir sonucu olarak özellikle gelir vergisi bileşeni olmak üzere toplam işçilik maliyeti ile çalışanın eline geçen tutar arasındaki fark çalışanın bekar, evli olmasına ve çocuk sayısına göre kayda değer farklılık gösterebilmektedir. Aşağıda verilen tabloda evli iki çocuklu ve ortalama ücret geliri elde eden bir çalışanın işverene olan maliyeti ile eline geçen tutar arasındaki farkın –tax wedge - toplam işçilik maliyetine olan oranları 2012 yılı itibarıyla OECD üyesi ülkeler için verilmektedir.

Ortalama düzeyde ücret geliri elde eden bekar çocuksuz vergi mükellefleri durumunda olduğu gibi evli ve iki çocuklu çalışanlar için de ülkemizde toplam işgücü maliyeti ile işçinin eline geçen tutar arasındaki farkın toplam işgücü maliyetine olan oranı yüzde 36.9 olup, OECD ortalaması olan yüzde 26.1'den dikkat çekici biçimde yüksektir. Bu durum genelde OECD üyesi ülkeleri uygulamalarına göre ülkemizde, evlenme ve çocuk sahibi olunmasının ve/veya bu gruptaki kişilere istihdam olanakları sağlanmasının, gelir vergisi oranlarının ve çalışan ile işverenden alınmakta olan sosyal sigorta primlerinin tespitinde tarife değişikliği sureti ile daha az özendirildiği hususuna işaret etmektedir.

Ülke	Toplam Kes. %	Ülke	Toplam Kes. %	Ülke	Toplam Kes. %	Ülke	Toplam Kes. %
Fransa	43.1	Yunanistan	43.0	Belçika	41.4	İtalya	38.3
Avusturya	38.0	İsveç	37.5	Finlandiya	37.3	Türkiye	36.9
İspanya	35.4	Almanya	34.2	Macaristan	33.6	Hollanda	32.0
Norveç	31.3	Polonya	29.5	İngiltere	27.9	Danimarka	27.8
Portekiz	26.9	OECD Ortalama	26.1	Japonya	25.5	Slovenya	22.8
Çek Cumhuriyeti	20.7	Meksika	19.0	Kore	18.5	A.B.D.	18.4
Kanada	18.2	Avustralya	18.5	İsviçre	9.5	Şili	7.0

Türkiye en hızlı büyüyen 5. ekonomi olacak

Moody's'in Küresel Makro Görünüm raporuna göre, Türkiye 2013'te dünyanın önde gelen 20 ekonomisi arasında en hızlı büyüyen beşinci ülke olacağı ifadesi yer aldı.

Moody's'e göre, Türkiye 2013 yılında dünyanın önde gelen 20 ekonomisi arasında en hızlı büyüyen beşinci ülke olacak. Moody's'in, 20 ülkeye ilişkin büyüme tahminlerine yer verdiği Küresel Makro Görünüm raporunda, bu yıl yüzde 3-4 oranında büyüme kaydedecek Türkiye'nin 2014'te ise 3,5-4,5 arasında bir büyüme performansı sergileyeceği ifade edildi.

Türkiye bu oranla, 20 ülke arasında 2013'te en hızlı büyüyecek 5. ülke oldu. Listenin ilk sırasında yüzde 7-8'lik büyüme tahminiyle Çin bulunurken, ikinci sırada yüzde 5-6 ile Endonezya, üçüncü sırada yüzde 4-5 ile Hindistan ve dördüncü sırada yüzde 3,5-4,5'lik büyümeyle Suudi Arabistan yer aldı.

2014'te de yüzde 7-8'lik büyüme tahminiyle Çin ilk sırada yer alırken, bu ülkeyi yüzde 5-6 ile Endonezya, yüzde 4,5-5,5'le Hin-

distan ve yüzde 3,5-4,5 ile Türkiye ile Suudi Arabistan izledi.

2015'te yine yüzde 3,5-4,5 arasında büyüyeceği tahmin edilen Türkiye, 2014 ve 2015 yıllarında 20 ülke arasında en hızlı büyüyecek 4. ekonomi oldu.

Yılsonu tahminlerine göre, en çok daralan ülkenin yüzde 2-1 arasında İtalya olacağı belirtilirken, Avro Bölgesi'nin de yüzde 1 ile ikinci en büyük daralan ekonomi olacağı tahmin edildi.

Almanya'nın bu yıl yüzde 0-1 oranında büyüme yakalaması tahmin edilen raporda, ABD'nin 2013 yılında yüzde 1-2, 2014 yılında yüzde 2-3 ve 2015 yılında yüzde 2,5-3,5 büyümesi bekleniyor.

Raporda, gelişmekte olan piyasalara ilişkin şu görüşlere yer verildi:

"Birçok gelişmekte olan piyasanın büyüme modellerinin sürdürülebilirliğine ilişkin kaygılarla birlikte Fed'in parasal genişlemeden çıkmasının muhtemel etkileri gelişmekte olan piyasaların görünümünü ağustos ayından bu yana zayıflattı. Finansal piyasalar Fed'in parasal genişlemeden çıkışını ertelemesine stabilize olsa da ABD para politikası sonunda normal zeminine geri dönecek. Bazı gelişen piyasaların döviz kurlarında ve varlık fiyatlarında önceki kayıpları telafi etmelerine karşın ciddi düşüşler görüldü. Para birimlerindeki düşüşlerden kaynaklanan kısmi fiyat etkileri kısa vadede faaliyetleri etkiliyor ve para politikası yapımcıları açısından orta vadede enflasyonist riskler ve büyüme arasındaki doğru dengeyi kurma sorunlarına neden oluyor." denildi.

Moody's'e göre ülkelerin 2013, 2014 ve 2015 yılına ilişkin büyüme tahminleri şöyle sıralandı:

Ülkeler	2013	2014	2015
Arjantin	2.5/3.5	2.5/3.5	2.5/3.5
Avustralya	2.0/3.0	2.0/3.0	2.5/3.5
Brezilya	1.5/2.5	2.0/3.0	3.0/4.0
Kanada	1.0/2.0	2.0/3.0	2.0/3.0
Çin	7.0/8.0	7.0/8.0	7.0/8.0
Avro Bölgesi	-1.0/0.0	0.5/1.5	1.0/2.0
Fransa	-0.5/0.5	0.5/1.5	1.0/2.0
Almanya	0.0/1.0	1.0/2.0	1.0/2.0
Hindistan	4.0/5.0	4.5/5.5	5.5/6.5
Endonezya	5.0/6.0	5.0/6.0	5.5/6.5
İtalya	-2.0/-1.0	0.0/1.0	0.0/1.0
Japonya	1.5/2.5	1.0/2.0	1.0/2.0
Meksika	1.0/2.0	2.5/3.5	3.0/4.0
Rusya	1.0/2.0	2.5/3.5	2.5/3.5
Suudi Arabistan	3.5/4.5	3.5/4.5	3.5/4.5
Güney Afrika	1.5/2.5	2.5/3.5	2.5/3.5
Güney Kore	2.0/3.0	3.0/4.0	3.0/4.0
Türkiye	3.0/4.0	3.5/4.5	3.5/4.5
İngiltere	1.0/2.0	1.5/2.5	2.0/3.0
ABD	1.0/2.0	2.0/3.0	2.5/3.5
G-20	2.0/3.0	2.5/3.5	3.0/4.0
G-20 Gelişmiş	1.0/2.0	1.5/2.5	2.0/3.0
G-20 Gelişen	4.5/5.5	4.5/5.5	5.0/6.0

OECD Türkiye için büyüme tahminini 3.6'ya yükseltti

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'nın Kasım ayı Ekonomik Görünüm Raporu yayınlandı. OECD Türkiye'nin de aralarında bulunduğu bazı yükselen piyasaların büyümede gelişmiş ülkeleri geride bırakmaya devam edeceğini bildirdi.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Türkiye için 2013 yılı büyüme tahminini yukarı yönlü revize ederek yüzde 3.1'den, yüzde 3.6'ya çıkardı. OECD'nin 2013 Kasım ayı Ekonomik Görünüm Raporu (Economic Outlook) açıklandı. Mayıs tahmininde Türkiye'nin bu yıl yüzde 3.1 GSYH artışı sağlayacağını tahmin eden OECD, Kasım raporunda büyüme rakamı tahminini yüzde 3.6'ya yükseltti. OECD Mayıs ayında Türkiye'nin 2014 yılında yüzde 4.6 büyüyece-

ğini öngörmüştü. Kasım tahmininde büyüme rakamı yüzde 3.8'e düşürüldü. Kurum, 2015 yılında ise Türkiye'nin yüzde 4.1 büyüme sağlayacağını öngördü.

Raporda Türkiye dahil bazı yükselen piyasa ekonomilerin gelişmiş ekonomilerin büyüme rakamlarını geride bırakacağı belirtildi. Raporda, "Büyüme Çin'de hızlanmaya başlıyor fakat diğer büyük yükselen piyasa ekonomilerinde daha önce tahmin edilen daha zayıf kalmaya devam edecek. Bir grup yükselen OECD

ülkesi –Şili, Türkiye, Meksika, Kore ve İsrail- büyümede diğer gelişmiş ekonomileri geride bırakmaya devam edecek" denildi.

OECD: "Türkiye'nin dış finansman gereksiniminin büyüklüğü ve şirketler sektörünün net dış döviz kuru riski ülkeyi uluslararası sermaye akışlarındaki tersliklere karşı kırılgan kılıyor. Bölgedeki kalıcı jeopolitik gerginliklerle birlikte bu, büyüme için önemli aşağı yönlü riskler anlamına geliyor. Ancak, Hükümetin iç siyasi gerilimleri rahatlatmaya yönelik hü-

kümetin son girişimleriyle birlikte, Avro bölgesinde öngörülenden güçlü bir iyileşme, güven ve büyümeyi artırabilir.” denildi.

OECD raporunda Kürt açılımına da değinildi. Raporda, Türkiye’de büyümenin 2014-2015’te yüzde 4 dolayında hızlanacağı tahmini dile getirilirken, “Türkiye’nin dış finansman gereksiniminin büyüklüğü ve şirketler sektörünün net dış döviz kuru riski ülkeyi uluslararası sermaye akışlarındaki tersliklere karşı kırılgan kılıyor. Bölgedeki kalıcı jeopolitik gerginliklerle birlikte bu, büyüme için önemli aşağı yönlü riskler anlamına geliyor. Ancak, Hükümetin iç siyasi gerilimleri rahatlatmaya yönelik hükümetin son girişimleriyle birlikte, Avro bölgesinde öngörülenden güçlü bir iyileşme, güven ve büyümeyi artırabilir” denildi.

Rapora göre küresel ekonomi önümüzdeki iki yıl ılımlı adımlarla genişlemeye devam edecek. 34 üyeli OECD genelinde bu yıl yüzde 1.2 gelecek yıl yüzde 2.3, 2015’te ise yüzde 2.7 büyüme bekleniyor.

Dünya ekonomisi ise bu yıl yüzde 2.7, gelecek yıl yüzde 3.6, 2015’te ise yüzde 3.9 büyüme kaydede-

cek. Küresel toparlanmanın geçen Mayıs ayında öngörülenden daha zayıf olacağı belirtilirken bunun bazı yükselen piyasa ekonomilerindeki kötüleşen görünümünden kaynaklandığı belirtildi.

Rapora göre ABD’de büyüme bu yıl yüzde 1.9, gelecek yıl 2.9, 2015’te ise yüzde 3.4 olacak. Japonya’da GSYH’nın bu yılki 1.6’lık büyümenin ardından gelecek yıl yüzde 1.5’e, 2015 yılında ise yüzde 1’e düşmesi bekleniyor. Avro Bölgesi tedrici bir toparlanma görecektir. Bu yıl yüzde 0.8 küçülecek olan Avro Bölgesi 2014’te yüzde 1, 2015’te ise yüzde 1.6 büyüyecek.

Raporun Türkiye bölümünde büyümenin bu yılın ilk yarısında kamu altyapı yatırımlarında artış ve güçlü özel tüketimin yönlendirmesiyle güçlendiği, Mayıs’tan itibaren görülen uluslararası sermaye piyasası çalkantısının faiz oranlarını yükselttiği, döviz kurunu düşürdüğü belirtildi. Bununla birlikte finansman ve kredi koşullarının destekleyici olmaya devam ettiği ve küresel talep canlanırken ihracatta artış sağlanabileceği belirtilen raporda “Büyümenin 2014 ve 2015 yıllarında yüzde 4 dolayında hızlanacağı tahmin ediliyor” denildi.

Türkiye değerlendirmesine şöyle devam edildi: “Makroekonomik yönetimde zor elde edilen güveni korumak çok önemli. Genel kamu mali hesapları daha şeffaf yapılmalı. Bankacılık denetiminin kalitesi, özellikle tüketicilerin büyümesi ve KOBİ kredileri yakın gözetim altında tutularak korunmalı. Dış finansman gereksinimlerinin büyüklüğü karşısında dış açıkta tahmin edilen artış soğutma önlemlerini gerektirebilir, ekonomi potansiyelinin altında işlese bile.”

Bu yıl Türkiye’de ihracatta büyümenin uluslararası piyasa üzerindeki baskıdan dolayı hızlı düştüğü, özel yatırımın zayıf olduğu ancak rekabetin kazanım sağladığı belirtilen raporda, “Ekonomi, uluslararası sermaye piyasası çalkantısını izleyen üçüncü çeyrekte, bir ölçüde zayıflamadan sonra, bu yıl sonlarında yeniden ivme kazandı” denildi.

Oldukça zayıf büyümeye rağmen enflasyon ve cari işlem açıklarının aşırı yüksek olduğu belirtilen raporda, enflasyonun Eylül’de 7.9’a yükseldiği, baz etkisiyle düşebileceği ancak gelecek iki yıl boyunca yüzde 5 hedefinin üzerinde seyredeceği tahmini yer aldı.

Çekirdek enflasyonun yukarı yön-

l eğilime sahip olduğu, kümülatif cari işlemeler açığının, sıradışı altın alımlarının GSYH'nın yüzde 1.5'u kadar artırdığı ithalatla birlikte GSYH'nın yüzde 7'sine ulaştığı belirtilen raporda, verimlilik ve rekabeti artırmak için, emek piyasasını da göz önüne alarak yapısal reformlara ihtiyaç olduğu belirtildi.

Merkez Bankası'nın sermaye piyasasının baskılarına verdiği karşılıkların sonucu olarak parasal koşulların daha sıkı hale geldiği, ancak reel faiz oranlarının çok düşük olduğu belirtilen raporda, maliye politikasının seçimlere rağmen sıkı kalacağının tahmin edildiği bildirildi. OECD, "Bununla birlikte yerel yönetimler, sosyal güvenlik kurumları ve kamu altyapı ve konut yapıcılar tarafından gerçekleştirilen harcamalar daha uzaktan denetleniyor" denildi.

OECD, Ekim 2013'te kredi kart ve kredi limitini aşma konusunda sıkı bankacılık düzenlemesinin yeniden güçlendirildiğini, benzer önlemler yetkililerin isteği doğrultusunda tüketiciler ve KOBİ kredileri için de garanti olacağını belirtti.

Raporda, "Türkiye'de büyümenin 2014-2015'te yüzde 4 dolayında

hızlanacağı tahmin ediliyor. Türkiye'nin dış finansman gereksiniminin büyüklüğü ve şirketler sektörünün net dış döviz kuru riski ülkeyi uluslararası sermaye akışlarındaki tersliklere karşı kırılgan kılıyor. Bölgedeki kalıcı jeopolitik gerginliklerle birlikte bu, büyüme için önemli aşağı yönlü riskler anlamına geliyor. Ancak, Hükümetin iç siyasi gerilimleri rahatlatmaya yönelik hükümetin son girişimleriyle birlikte, Avro bölgesinde öngörülenden güçlü bir iyileşme, güven ve büyümeyi artırabilir" denildi.

Raporda, mali harcamalar ve politikalar konusunda "şeffaflık" konusuna yoğunlaşılırken, hükümetin uluslararası normlara uygun 3 aylık raporlar hazırlayabileceğinin altı çizildi.

Para politikalarında "sıkılaşma"ya işaret edilen raporda 2014-2016 yıllarını kapsayan orta vadeli ekonomik programla, hükümet harcamaları ve yatırımlarını kontrol etmenin ve toplam kamu borcunun azaltılmasının hedeflendiği ne ıktı. Raporda, buna karşın yerel yönetimlerin, sosyal güvenlik kurumlarının ve devlet altyapı ve konut operatörlerinin harcamalarının çok da detaylı izlenmediği belirtildi.

Raporda, son dönemde hayata geçirilen kredi kartları ve bankacılık uygulamalarındaki katı düzenlemelerin de hem tüketiciler hem de küçük ve orta dereceli işletmeler için bir güven ortamı yarattığı vurgulandı.

Raporda, Avro Bölgesi'ndeki ekonomik canlanma "gecikmiş ve istikrarsız" olarak nitelendirilirken özellikle genç işsizliğinin hala yüksek oranlarda seyrettiği vurgulandı. Avrupa Merkez Bankası'na (ECB), deflasyonel riskler karşısında "bazı politikaları yeniden gözden geçirme" nerisinde bulunulan raporda, cari hesap düzenlemesinin işe yaradığı, ancak tek başına fiyat ayarlamasının da deflasyonla mücadelede yetersiz kalışına vurgu yapıldı.

Raporda, bölgede ekonomik faaliyetlerde, mali pazar ayrışmasında ve vergi konsolidasyonunda azalmayla beraber 2014 ve 2015 için bir iyileşme beklendiği belirtildi. Düşen tansiyona rağmen Avrupa'da Avro Bölgesi sorununun yeniden ortaya çıkabileceği hatırlatıldı. Yükselen piyasa ekonomilerindeki ciddi yavaşlamanın özellikle Avrupa ve Japonya gibi gelişmiş ekonomilerde büyümeyi de olumsuz etkilediğine işaret edildi.

Kısa vadeli dış borç stoku

125.3 milyar dolara ulaştı

Kısa vadeli dış borç stoku 2013 yılı Eylül ayı itibarıyla 2012 yılı sonuna göre yüzde 24.5 oranında artışla 125 milyar 270 milyon dolara ulaştı.

Eylül sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 163.7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu stokun 29 milyar dolarlık kısmı, Türkiye’de yerleşik bankaların ve özel sektörün yurtdışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluştu.

Kısa vadeli dış borç stoku 2013 yılı Eylül ayı itibarıyla 2012 yılı

sonuna göre yüzde 24.5 oranında artışla 125 milyar 270 milyon dolara ulaştı. Eylül sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 163.7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu stokun 29 milyar dolarlık kısmı, Türkiye’de yerleşik bankaların ve özel sektörün yurtdışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluştu.

Merkez Bankası 2013 yılı Eylül

ayı itibarıyla Kısa Vadeli Dış Borç Gelişmeleri’ni açıkladı. Buna göre 2013 yılı Eylül sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stoku, 2012 yılı sonuna göre yüzde 24.5 oranında, 24 milyar 675 milyon dolar tutarında artışla 125 milyar 270 milyon dolar oldu. Kısa vadeli dış borç stoku, Eylül ayında bir önceki aya göre ise yüzde 0.1 oranında, 170 milyon dolar tutarında artış gösterdi.

Eylül itibarıyla, 2012 yılı sonuna göre bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku yüzde 29.2 oranın-

da, 19 milyar 885 milyon dolar artarak 88 milyar 75 milyon dolar oldu. Diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku yüzde 15.7 oranında, 4 milyar 921 milyon dolar tutarında artarak 36 milyar 290 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti.

Eylül itibarıyla bankaların yurtdışından kullandıkları kısa vadeli krediler, 2012 yılı sonuna göre yüzde 38 oranında artışla 40 milyar 268 milyona, yurtdışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı yüzde 22.1 oranında

artışla 10 milyar 710 milyona yükseldi. Banka mevduatı, 2012 yılı sonuna göre yüzde 46 oranında artışla 27 milyar 139 milyon dolar oldu. Diğer yandan, yurtdışı yerleşiklerin TL cinsinden mevduatları 2012 yılı sonuna göre yüzde 14.5 oranında azalarak 10 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Diğer sektörler altında yer alan ithalat borçları, 2012 yılı sonuna göre yüzde 17.4 oranında artışla

25.9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Borçlu bazında incelendiğinde, tamamı kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün kısa vadeli borcu 2012 yılı sonuna göre yüzde 50.4 oranında artarak 16.6 milyar dolar olurken, özel

sektörün kısa vade

107.8 milyar dolara ulaştı.

Alacaklı bazında incelendiğinde, parasal kuruluşlara olan kısa vadeli borçlar 2012 yılı sonuna göre yüzde 27.5 düzeyinde artarak 81.7 milyar dolar olurken, parasal olmayan kuruluşlara olan borçlar yüzde 16.1 artışla 42.4 milyar do-

lar düzeyinde gerçekleşti. 2012 yılı sonunda 13 milyon dolar olan kısa vadeli tahvil ihraçları da Eylül sonu itibarıyla 1.2 milyar dolar oldu.

Eylül sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stokunun döviz kompozisyonu yüzde 50.3'ü dolar, yüzde 34.8'i euro, yüzde 12.6'sı TL ve yüzde 2.3'ü diğer döviz cinslerinden oluştu.

Eylül sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 163.7 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Söz konusu stokun 29 milyar dolarlık kısmı, Türkiye'de yerleşik bankaların ve özel sektörün yurtdışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluştu. Borçlu bazında değerlendirildiğinde, toplam stok içinde kamu sektörünün yüzde 13.3, Merkez Bankası'nın yüzde 1.7, özel sektörün ise yüzde 85 oranında paya sahip olduğu gözlemlendi.

Dünya Bankası Vergi Ödeme 2014 Raporu:

Vergi ödemek kolaylaştı

189 ekonomide vergi rejimlerinin incelendiği Vergi Ödeme 2014 Raporuna göre, en yaygın vergi reformu, vergi uyumuna yönelik online beyanname ve ödeme sistemlerinin uygulamaya konulması veya geliştirilmesi oldu.

Dünya Bankası'nın 189 ekonomide vergi rejimlerinin incelendiği Vergi Ödeme 2014 Raporuna göre, en yaygın vergi reformu, vergi uyumuna yönelik online beyanname ve ödeme sistemlerinin uygulamaya konulması veya geliştirilmesi oldu.

Dünya Bankasından yapılan açıklamaya göre, danışmanlık şirketi PricewaterhouseCoopers (PwC) işbirliğinde hazırlanan raporda, ekonomilerin vergi uyum sistem-

lerinde reformlar yapmaya devam ederken, küresel olarak vergi oran politikalarının değişiklik gösterdiği, vergi gelirlerini artırma ve büyümeyi teşvik etme arasında bir denge kurmak için çeşitli politikalar benimsendiği belirtildi. Bu yıl 14 ekonominin örnek bir şirketin toplam vergi yükümlülüklerini veya vergi miktarını önemli ölçüde arttıran, 14 ekonominin ise düşürdüğüne dikkati çekilen raporda, dünyanın çoğu bölgesinde, bir

şirketin vergi olarak ödemek zorunda olduğu miktardaki düşüşün yavaşlamaya devam ettiği kaydedildi.

Raporda ayrıca ilk olarak gerçekleştirildiği 9 yıl öncesinden bu yana kurumsal vergi gelirlerinin düştüğü, şirketlerin üstlendikleri iş gücü vergilerinin daha istikrarlı olduğu ve şu anda toplam vergi yükümlülüklerinin en büyük bileşenini oluşturduğu vurgulandı. Vergi Ödeme 2014 Raporunda, haziran 2012 ile ha-

ziran 2013 arasında 32 ekonominin vergi ödemeyi kolaylaştırmaya yönelik adımlar atmaya devam ettiğine işaret edildi. 189 ekonomide vergi rejimlerinin incelendiği rapora göre, en yaygın vergi reformunun, vergi uyumuna yönelik online beyanname ve ödeme sistemlerinin uygulamaya konulması veya geliştirilmesi olduğu belirtildi. Uyum yükünün 2012 yılında düşmeye devam ettiği ancak düşüş oranı yavaşladığına dikkat çekildi. Raporda, ortalama olarak orta ölçekli bir şirketin toplam vergi yükümlülüğünün karının yüzde 43,1'ini oluşturduğu, 26,7 ödeme yaptığı ve vergi gerekliliklerine uyum için

268 saate ihtiyaç duyduğu tespit edildi.

Vergi Ödeme 2014 Raporu, belirli bir yılda orta ölçekli bir şirketin ödemesi gereken tüm zorunlu vergileri ve katkıları ölçerken, bunlar arasında kar veya kurumsal gelir vergisi, işveren tarafından ödenen sosyal katkılar ve iş gücü vergileri, emlak vergileri, emlak devir vergileri, temettü vergisi, sermaye kazançları vergisi, finansal işlem vergisi, atık toplama vergileri, taşıt ve yol vergileri ve diğer küçük vergi ve ya ücretler yer aldı.

Dünya Bankası Grubu Küresel Göstergeler ve Analiz Direktörü

Augusto Lopez Claros da raporla ilgili şu değerlendirmelerde bulundu: "Dünya genelindeki vergi idareleri ödeme sistemlerini daha etkin ve modern hale getirmek için adımlar atıyorlar. 76 ülkedeki vergi mükellefleri artık dünyanın neresinde olurlarsa olsunlar vergi beyanmelerini elektronik olarak sunabiliyorlar. Kamu hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi için en son teknolojilerin kullanımı şeffaflığı artırıyor ve birçok vergi idaresi için aynı zamanda vergi tabanının genişletilmesine olanak tanıyor. Bu faydalı makroekonomik sonuçları olacak bir gelişme."

Dünya Bankası Küresel Finansal Kalkınma Raporu yayımlandı

2.5 milyar kişi bankacılık hizmetinden yararlanamıyor

Dünya Bankası 2014 Küresel Finansal Kalkınma Raporu'na göre, dünyada halen erişkin nüfusun yarısına denk gelen 2.5 milyar kişi bankacılık hizmetinden yararlanamıyor.

Dünya Bankası 2014 Küresel Finansal Kalkınma Raporu'na göre, dünyada halen erişkin nüfusun yarısına denk gelen 2.5 milyar kişi bankacılık hizmetinden yararlanamıyor.

Dünya Bankası'nın her yıl yayımladığı Küresel Finansal Kalkınma Raporu'nun (GDFR) 2014 sayısının ana temasını fi-

nansal hizmetlere katılımın artırılması oluşturuyor. Rapor, başta mobil bankacılık olmak üzere teknolojik yeniliklerin, gelişmekte olan ülkelerde finansal hizmetlere katılımı olumlu yönde etkilediğini gösteriyor.

Finansal erişim konusunda bugüne kadar hazırlanan en kapsamlı raporda, dünyada halen erişkin nüfusun yarısına denk

gelen 2.5 milyar kişinin bankacılık hizmetinden yararlanamadığı vurgulanıyor. Raporda, Dünya Bankası Başkanı Jim Yong Kim'in geçen ay başlattığı ve e-para hesapları, e-mobil cüzdan gibi teknolojik yeniliklerin de yardımıyla 2020 yılına kadar çalışma çağındaki tüm yetişkinlere evrensel finansal erişim sağlamayı amaçlayan girişimine özellikle dikkati çekiliyor.

Başkan Yong Kim, yaptığı açıklamada, finansal hizmetlere katılımı arttırmaya yönelik çabalar iyi tasarlandıklarında kişileri kalkınma yolunda güçlendirmenin iyi bir yolu olabileceğini belirterek, ister bir kamu finansal düzenleyicisi olsun isterse özel bir banka olsun, herkesin finansal hizmetlere

erişiminin sağ-

lanmasının

ülkelerin çıkarına bulunduğunu kaydetti. Yong Kim, ayrıca bu gelişmenin dünya geneli için ortaya koyabileceği olumlu sonuçlara değinerek yoksulluğun sona erdirilmesine yardımcı olabileceği görüşlerine yer verdi.

Rapora göre, finansal hizmetlere erişimi daha ucuz ve kolay hale getiren teknolojik yeniliklerden

en çok yoksullar faydalanıyorlar. Özellikle uzak ve dağınık nüfuslu bölgelere sahip olanlar olmak üzere düşük gelirli ekonomiler, kurulu banka şubelerinin dışında finansal hizmetlerin sunulmasından yararlanıyorlar. Rapor, bu çerçevede kullanıcılara paralarını saklayıp aktarabile-

cekleri güvenli bir yer sunan masrafsız tasarruf ve otomatik ödeme hesaplarına vurgu yapıyor. Bankalar için düşük masraflı hesaplar sunma ve külfetli belge kullanımından vazgeçmenin ve devlet yardımlarının banka hesaplarına elektronik ödeme yöntemleriyle yatırılması gibi bazı politikaların

özellikle etkili olduğu raporda kaydedilen konular arasında bulunuyor.

Sorumlu finansal katılım için aynı zamanda tüketicilerin finansı daha iyi anlamasının gerektiğini vurgulayan rapor, yeni bir iş kurma veya ipotekli krediye başvurma gibi bir insanın yaşa-

mının kilit anlarında

verilen finansal eğiti-

min etkili ol-

duğu görü-

şünü sa-

vunu-

y o r .

Ç a -

l ı ş m a -

da öne çı-

kan bulgulara

göre, finansal me-

sajların sosyal ağlar

veya diziler gibi cazip ka-

nallar yoluyla verilmesi kişilerin öğrenmesini kolaylaştırıyor.

Rapor, Dünya Bankası'nın ülkelerin finansal katılımı artırma çabalarını destekleme yolundaki kararlılığını da vurguluyor. Banka halihazırda 70'ten fazla ülkede kamu ve özel sektördeki ortaklarıyla finansal katılım projeleri yürütüyor.

Enflasyon hedefin üstünde seyredecek

Para Politikası Kurulu, son aylarda yaşanan döviz kuru oynaklığına bağlı olarak enflasyon göstergelerinin bir süre daha hedefin üzerinde seyredeceği tahmininde bulundu. Kurul, bu durumun fiyatlamaya davranışları üzerindeki etkilerinin sınırlandırılması için temkinli duruşun güçlendirilmesine ve para piyasası faiz oranlarındaki oynaklığın azaltılmasına karar verdi.

Para Politikası Kurulu (PPK), sermaye akımlarının zayıf seyrettiği dönemlerde faiz oynaklığını azaltmanın faydalı olacağı değerlendirilmesinde bulundu. Bu yaklaşımın, küresel para politikalarından kaynaklanan belirsizliğin ekonomi üzerindeki etkilerini yumuşatmaya katkıda bulunacağına dikkat çeken Kurul, kısa vadeli piyasa faizlerinin daha öngörülebilir ve istikrarlı seyrettiği bir politika duruşunun benimsenmesi konusunda mutabık kaldığını bildirdi.

Merkez Bankası Kasım ayı Para Politikası Kurulu toplantı özetini yayımladı. Buna göre Ekim ayında tüketici fiyatları yüzde 1.80 oranında artarken yıllık enflasyon yüzde 7.71'e geriledi. Enflasyondaki bu düşüşte enerji grubu fiyatlarındaki gelişmeler belirleyici oldu. Mayıs ayından itibaren yaşanan döviz kuru hareketlerinin gecikmeli etkilerine bağlı olarak temel enflasyon göstergelerindeki yükseliş sürdü.

Toplantı özetine göre gıda gru-

bunda yıllık enflasyon yüzde 11.13'e yükseldi. Bu yükselişte taze meyve-sebze kaynaklı olmak üzere işlenmemiş gıda grubu belirleyici oldu. Böylece Ekim ayında işlenmemiş gıda yıllık enflasyonu yüzde 14.95'e yükseldi. İşlenmiş gıda grubunda ise ekmek ve tahıl grubu fiyatlarındaki artışa karşın diğer işlenmiş gıda fiyat artışlarının azalmasına bağlı olarak yıllık enflasyon yüzde 8'e geriledi.

Ekim ayında enerji fiyatları bü-

yük ölçüde uluslararası petrol fiyatları paralelinde azalan yurtiçi akaryakıt fiyatlarının etkisiyle yüzde 0.38 oranında azaldı. Bunun yanı sıra, geçen yılın aynı dönemindeki yüksek oranlı fiyat artışlarının etkisinin ortadan kalkmasıyla enerji grubu yıllık enflasyonu yüzde 2.14'e geriledi.

Hizmet grubu yıllık enflasyonu Ekim ayında yüzde 7.86'ya geriledi. Mevsimsellikten arındırılmış veriler önceki aya kıyasla grup enflasyonu ana eğiliminde bir azalışa işaret etti. Temel mal grubunda ise döviz kuru gelişmelerinin gecikmeli etkilerine bağlı olarak yıllık enflasyon yüzde 7.10'a yükseldi. Dayanıklı tüketim mallarında fiyat artışları sürerken giyim grubunda mevsimsel fiyat artışı geçen yılların üstünde bir oranda gerçekleşti. Bu çerçevede, Ekim ayında temel enflasyon göstergeleri yüksek seyrini korudu.

Toplantı özetine göre son dönemde açıklanan veriler yılın üçüncü çeyreğinde özel nihai yurt içi talebin ılımlı bir eğilim sergilediğine işaret etti. Tüketim malları üretimi ve ithalatı üçüncü çeyrekte ikinci çeyreğe kıyasla artış gösterdi. Benzer şekilde, beyaz eşya ve otomobil satışlarına ait veriler de üçüncü çeyrekte tüketim talebinde artış gerçekleşti. Öte yan-

dan, yatırımlar daha zayıf bir görünüm çizdi. Yatırım talebine ilişkin göstergelerden sermaye malları üretimi üçüncü çeyrekte geçen çeyreğin üzerinde gerçekleşse de bunun yurt içi talepten çok daha ziyade ihracata yönelik olduğu gözlemlendi. Sermaye malları ithalatının üçüncü çeyrekte yüksek oranlı gerileme kaydetmesi de makine-teçhizat yatırımlarının henüz toparlanmadığına işaret etti.

Üretim tarafından bakıldığında ise üçüncü çeyrekte iktisadi faaliyetlerde sınırlı bir yavaşlama olduğu gözlemlendi. Sanayi üretim endeksi Eylül ayında güçlü bir büyüme gösterse de bu gelişme Ağustos ayındaki belirgin azalışın telafisi niteliğinde oldu. Nitekim sanayi üretimi üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe kıyasla dönemlik bazda daha düşük bir artış gerçekleşti.

Son çeyreğe ilişkin veriler iktisadi faaliyetteki ılımlı artışın süreceğine işaret etti. Ekim ayında PMI verileri yavaşlamaya işaret etse de, İktisadi Yönelim Anketi gelecek üç ay sipariş beklentileri hem iç piyasa hem de ihracat piyasası kaynaklı olmak üzere belirgin şekilde arttı. Özel kesim tüketim ve yatırım talebinde önemli rol oynayan güven kanalına ilişkin göstergelerden tüketici güven endeksi

ve firmaların geleceğe yönelik yatırım beklentisinde de artış görüldü.

Kurul'a göre yakın dönem göstergeleri ihracatın ılımlı büyüme eğilimini koruduğunu gösterdi. Altın hariç ihracat miktar endeksi üçüncü çeyrekte bir önceki çeyrek ortalamasına göre ılımlı bir artış kaydetti. İhracatta önemli bir paya sahip olan Türkiye'nin ana ticaret ortağı Euro Bölgesi'nin uzun bir süredir zayıf seyreden ithalat talebinde son dönemde kısmi bir canlanma görüldü. Ayrıca, küresel PMI göstergeleri küresel ölçekte bir toparlanmaya işaret etti. Bu çerçevede, dış talep koşullarının önümüzdeki dönemde ihracata olumlu destek vereceği düşünüldü.

PPK'ya göre mevcut politika çerçevesi cari işlemler dengesini olumlu yönde etkiledi. Temkinli para politikası duruşunun, alınmakta olan makroihtiyati önlemlerin ve zayıf seyreden sermaye akımlarının etkisiyle yılın ikinci yarısında finansal koşullarda kayda değer bir sıkılaştırma gözlemlendi. Önümüzdeki dönemde kredi büyüme hızlarının daha makul düzeylere geleceği öngörüldü. Bu doğrultuda, altın ticareti hariç tutulduğunda cari işlemler açığındaki ılımlı iyileşme eğiliminin süreceği tahmin edildi.

2014 yılında 348 milyar liralık vergi toplanacak

2014 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde; bütçe gelirleri 403,2 milyar TL, vergi gelirleri 348,4 milyar TL, vergi dışı gelirler 54,8 milyar TL olarak tahmin edildi.

2014 yılı bütçesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülerek kabul edildi. 2014 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde; Bütçe Gelirleri 403,2 milyar TL, Vergi Gelirleri 348,4 milyar TL, Vergi Dışı Gelirler 54,8 milyar TL olarak tahmin edilmektedir. 2014 Yılı Genel Bütçe Vergi Gelirleri içerisinde; Gelir Vergisi 70,8 milyar TL, Kurumlar Vergisi 31,1 milyar TL, Dahilde Alınan KDV 39,6 milyar TL, İthalde Alınan KDV 64,8 milyar TL, Özel Tüketim Vergisi 89,4 milyar TL, Motorlu Taşıtlar Vergisi 8,6 mil-

yar TL, BSMV 7,1 milyar TL, Damga Vergisi 10,4 milyar TL, Harçlar 15,0 milyar TL, Özel İletişim Vergisi 4,6 milyar TL, Gümrük Vergisi 5,6 milyar TL Diğer Vergiler 1,3 milyar TL olarak tahmin edilmiştir.

2014 Yılı Genel Bütçe Vergi Dışı Gelirlere baktığımızda; Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri 8,1 milyar TL, Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler 1,6 milyar TL, Faizler, Paylar ve Cezalar 27,7 milyar TL, Sermaye Gelirleri 8,8 milyar TL

Alacaklardan Tahsilat 142 milyon TL olarak yer almaktadır.

2014 Yılı Bütçesinde; ekonomik sınıflandırmaya göre giderler şu şekilde belirlendi; personel giderleri 110,0 milyar TL, SGK devlet primi giderleri 18,9 milyar TL, mal ve hizmet alım giderleri 37,6 milyar TL, cari transferler 163,6 milyar TL, sermaye giderleri 36,7 milyar TL, sermaye transferleri 6,5 milyar TL, borç verme 7,6 milyar TL, yedek ödenek 3,5 milyar TL, faiz giderleri 52,0 milyar TL.

Tasarıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 428 milyar 396 milyon 493 bin TL, özel bütçeli idarelere 48 milyar 647 mil-

yon 481 bin Türk Lirası, düzenleyici ve denetleyici kurumlara 3 milyar 3 milyon 844 bin Türk Lirası belirlendi.

Gelir tahminlerinin gerçekçi, hat-ta ihtiyatlı bir çerçevede hazırlandı-đını ifade eden Maliye Bakanı, “2014 yılı merkezi yönetim bütçe

gelirlerinin 2013 yıl sonu gerçekle-leşme tahminlerine göre yüzde 4,1, vergi gelirlerinin ise yüzde 7,1 oranında artacağı öngörölmüş-tür. Bu oranlar 2014 yılı için tah-min edilen yüzde 10,2’lik nomi-nal GSYH artışının altındadır” de-di.

Maliye Bakanı, “Varlık Barışı”na ilişkin, 19 Kasım 2013 itibarıyla 69,8 milyar TL varlık bildirim-inde bulunulduğunu, 1,4 milyar TL vergi tahakkuk ettirildiğini belir-

terek, “8,5 milyar TL tutarındaki varlık için 170 milyon TL vergi tahsil edilmiştir” açıklamasını yaptı.

“Bu uygulama ile tahakkuk eden vergiler 30 Kasım 2013 tarihine kadar ödenebilecektir. Özel kesim tasarruflarını artırmak ve mevdua-

tın vadesini uzatmak amacıyla in-dirimli vergi uygulamasına geçtik. Uzun vadeli tasarrufları artırmak için ücretli adına işverence birey-sel emeklilik sistemine ödenen ve ticari kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınan katkı payla-rını 5 puan artırarak ücretin yüzde 15’ine çıkardık.”

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, 2/B Yasası olarak bilinen orman vasfını kaybetmiş alanların satışına ilişkin 6292 sayılı Kanun kap-

samında 19 Kasım 2013 tarihi iti-barıyla yaklaşık 810 bin hak sahi-binden 662 bininin başvuru yaptı-đını bildirdi.

Vergi Usul Kanununu, ekonomik ve sosyal politikalara uyum sağ-la-mak, sade ve daha kolay uygula-nabilir bir hale getirmek amacıyla

gözden geçirdiklerini ifade eden Maliye Baka-nı, konuşmasına şöyle devam etti:

“Elektronik Yoklama Sistemi ile vergi dairesi-ni mobil hale getiriyo-ruz.

Böylece mükellefleri ve vergiye tabi faaliyetleri yerinde tespit ederek on-line olarak ilgili birimle-re ulaştıracağız. Bu fa-liyetleri elektronik or-tamda yaparak zaman, insan kaynağı ve mali-

yetlerden tasarruf edeceğiz.”

Mükellef Sicil Otomasyonunu ye-niden hazırladıklarını ifade eden Maliye Bakanı, “Sicil otomasyo-nunda yer alan programları yeni-den yazarak mükellef sicil bilgile-rinin güncel tutulmasını, sicil veri tabanını kullanan diğer uygulamalar ile tam entegrasyonunu ve analiz yapısını güçlendirmeyi sağ-layacağız. Çalışmayı 2013 yılı so-nunda tamamlamayı planlıyoruz” dedi.

Dünya Ekonomisi

İrlanda'da IMF'le yollarını ayırdı

İrlanda ekonomisindeki düzelmelerin ardından AB-IMF kurtarma programından ayrılacağını duyurdu. ABD Merkez Bankası yeni bir krizle karşılaşma olasılığının azaldığını açıkladı.

IMF'le yollarını ayıran ülkelerden biri de İrlanda oldu. İrlanda, ilave kredi talep etmeden gelecek ay AB-IMF kurtarma programından ayrılacağını duyurdu.

İrlanda'nın AB Daimi Temsilciliği'nden yapılan açıklamada, hükümetin bu kararının uygun piyasa şartlarına, kamu maliyesinin kontrol altına alınmış olmasına iç ve dış ekonomik şartlardaki iyileşmeye dayandığı belirtildi.

İrlanda'nın tarihi dip seviyelerden borçlanabildiği ve sahip olduğu 20

milyar avronun üzerindeki nakit rezervle 2015 başlarına kadar finansman ihtiyacını karşılayabileceği belirtilen açıklamada, ülkenin bütçe açığını gelecek yıl yüzde 4,8 ve 2015'te yüzde 3'ün altına indirmeyi planladığı belirtildi.

AB Komisyonu'nun Ekonomik ve Parasal İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcısı Olli Rehn, kararın İrlanda'ya ait olduğunu belirterek, "Meydan okumalar devam etse de İrlanda etkileyici ilerleme kaydetti ve AB-IMF programından başarılı ve kalıcı çıkış için iyi hazırlandı" dedi.

Rehn, İrlanda'nın, AB-IMF mali programının kararlılıkla uygulanması durumunda sürdürülebilir büyüme ve istihdam artışına dönülebileceğini ispatladığını belirtti.

3 yıl önce zordaki bankalarını kurtarırken karşılaştığı ağır maliyet nedeniyle 85 milyar avroluk AB-IMF kurtarma paketine "evet" demek zorunda kalan İrlanda'nın bu yıl yüzde 0,3, gelecek yıl yüzde 1,7 büyümesi bekleniyor.

ABD Merkez Bankası (FED) Başkanı Ben Bernanke, 2008 krizi sonrası alınan tedbirlerle finansal

sektörde yaşanan sorunların derinleşmeden kontrol edildiğini ancak büyümeye geçişin arzu edilen hızda olmadığını belirtti.

Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) bu yıl 14'üncüsü düzenlenen Jacques Polack konferanslar dizisinin kapanış oturumunda söz alan Bernanke, kriz sonrası başta FED'in piyasalara yoğun likidite sağlaması olmak üzere alınan bir dizi tedbir sonucu, 2008 krizinin 1929'daki büyük bunalım kadar derinleşmediğini belirtti. Bernanke, buna karşın krizin beşinci yılında büyümenin henüz arzu edilen düzeyde olmadığını kaydetti.

Finansal sektörde yapılan yeni düzenlemelerle sistemin daha da güçlendirildiğini ve zedelenen güvenin yeniden sağlanmasında önemli adımlar atıldığını belirten Bernanke, bu düzenlemeler sonucunda yeni bir krizle karşılaşma olasılığının azaldığını, karşılaşılmaması durumunda da maliyetin daha az olacağını dile getirdi.

Bernanke, öğrenci kredilerinin geri ödenmesinde meydana gelebilecek bir sorunun yeni bir krizi tetikleyip tetiklemeyeceği yolundaki bir soruya verdiği yanıtta, öğrenci kredilerinin yüksekliğinin ekonomide durağanlık yaratan bir faktör olduğunu, ancak kredilerinin çoğunun alacaklısının hükümet olma-

sı nedeniyle olası bir sorunun finansal sektöre etkisinin sınırlı kalacağını belirtti.

ABD Fed Başkanlığının tek adayı Yellen Senato'da yaptığı sunumdaki ekonomik aktivitenin desteklenmeye devam edilmesi gerektiği, ekonomideki toparlanmanın yeterli olmadığı ve Fed desteğine ihtiyaç olduğu yönündeki söylemleri piyasalarda iyimserliği artırdı.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poor's (S&P), Fransa'nın kredi notunu "AA+"dan "AA"ya düşürürken, not görünümünü negatiften duruşa çevirdi.

S&P açıklamasında, Fransa hükümetinin vergi reformları, ürün, hizmet ve istihdam piyasalarıyla birlikte, ülkenin orta vadeli büyüme hedeflerini önemli derecede yükseltmeyeceği belirtilirken, devam eden yüksek işsizliğin, daha da önemli mali ve yapısal politika önlemleri desteklemede zayıf kaldığı ifade edildi.

Açıklamada, düşük ekonomik büyümenin hükümetin konsolide kamu finansmanı yeteneğini kısıtlayacağı, bu nedenle Fransa'nın kredi notunun "AA+" dan "AA"ya düşürüldüğü kaydedilirken, "Fransa'nın 'durağan' görünümü, gelecek 2 yılda kredi notunun artırılma-

sı ya da azaltılması ihtimalinin 3'te 1'den daha az olduğunu, Fransa'nın net kamu borcunun Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) içindeki payının 2015 yılında yüzde 86 ile zirve yapması beklentilerimizi yansıtıyor" denildi.

Risklerin 2012 yılında önemli ölçüde azaltılmadığına işaret edilen açıklamada, işsizlik oranının geçen yılki yüzde 8-9 ortalama ile karşılaştırıldığında, 2016 yılına kadar yüzde 10'un üzerinde kalacağı bildirildi.

Avrupa Merkez Bankası, Euro Bölgesi'nde enflasyondaki sert düşüşün ardından politika faizini çeyrek puan indirerek 0,25'le tarihi düşük düzeye çekti.

Beklenti faizin yüzde 0,50'de kalacağı yönündeydi. Politika faizinin yüzde 0.25'e çekilmesi, Euro Bölgesi'nde Ekim ayında yüzde 0.7'ye inen yıllık enflasyonun AMB'de endişe yarattığına işaret ediyor.

AMB yıllık enflasyonun yüzde 2'nin biraz altında olmasını hedefliyor. AMB mevduat faizini değiştirmeyerek, bulunduğu sıfır seviyesinde bırakırken, bankaların acil borçlanma faizini de 25 baz puan indirerek yüzde 0.75'e çekti.

Banka 2 Mayıs'taki toplantısında politika faizini 25 baz puan düşürerek yüzde 0.75'ten tarihi düşük yüzde 0.5 seviyesine çekmişti.

Euro Bölgesi'nde enflasyonun sert şekilde gerilediğinin açıklanmasının ardından AMB'nin politika faizini indirebileceği beklentileri güçleniyordu. Ancak Almanya'dan gelen güçlü sanayi verileri kafa karışıklığı yaratmıştı. Avrupa Merkez Bankası Temmuz ayından beri politika faizini

mevcut ya da düşük seviyelerde tutacağını belirtiyordu.

Avrupa Merkez Bankası aldığı sürpriz faiz indirimi kararıyla piyasaları şaşırttı. Avrupa borsaları kararın ardından beş yılın en yüksek seviyelerini gördü. Faiz indirimi ardından Euro dolar karşısında değer kaybetti.

Yunanistan'da kamu ve özel sektör çalışanlarının memurların işten çıkarılması, işsizlik, hayat pahalılığı, kamu kurumlarının özelleştirilmesi ve vergi politikalarını protesto etmek amacıyla bugün ülke genelinde greve gitmeleri, yaşamı felç etti.

Yunanistan İşçi Sendikaları Federasyonu (GESEE) ile Yunanistan

Kamu Çalışanları Konfederasyonu'nun (ADEDY) çağrısıyla yapılan greve kamu kurumları, yerel yönetimler, bankalar, vergi daireleri, posta, elektrik ve su işleri çalışanlarının katılması sonucu hizmetler aksadı.

Ülke genelinde okullar kapalı ka-

"çok kötü" değerlendirmesini yaptı.

Bir yıl öncesine oranla ekonominin daha kötüye gittiğini düşünenlerin oranı yüzde 52,2 olurken, yüzde 38,1 aynı, yüzde 8,5 ise daha iyiye gittiğini söyledi. Ekonominin geleceği için ise yüzde 32

larken mahkemelerde de duruşmalar yapılamadı.

İspanya'da yapılan bir araştırma, halkın ülke ekonomisine güveninin geri gelmediğini gösterdi. İspanya Sosyolojik Araştırmalar Enstitüsü'nün (CIS) yaptığı ankete göre, İspanyolların sadece yüzde 7'si ülkedeki ekonomik durumu "iyi" veya "çok iyi" olarak değerlendirdi. Halkın yüzde 88,4'lük kesimi ise ekonomi için "kötü" veya

daha kötüye gideceğini, yüzde 40,8 şimdiki durumda devam edeceğini, yüzde 18,1'de iyileşeceğini savundu.

Bu arada anket sonucuna göre İspanyolların yüzde 94,8'inin, ülkede "çok ya da yeterince vergi kaçakçılığı yapıldığını" ve yüzde 87'sinin "vergilerin adil toplanmadığını" düşünmesi dikkat çekti. İspanyolları en çok endişelendiren konuların başında ise yine işsizlik ve ekonomi en başta yer aldı.

ÜFE:0,62, TÜFE: 0,01

Kasım ayında Üretici Fiyatları Genel Endeksinde bir önceki aya göre yüzde 0,62, bir önceki yılın Aralık ayına göre 5,80, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,67 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 4,10 artış gerçekleşti. Aylık değişim tarım sektöründe yüzde 0,87, sanayi sektöründe ise yüzde 0,57 olarak gerçekleşti. Sanayide en yüksek aylık artış basım ve yayım yaşandı. Endekste 788 maddeden; 158 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 397 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 233 maddenin ortalama fiyatlarında düşüş yaşandı.

Kasım ayında Tüketici Fiyatları Genel Endeksi bir önceki aya göre yüzde 0,01, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 6,91, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 7,32 ve oniki aylık ortalamalara göre yüzde 7,39 artış gerçekleşti. Aylık en yüksek artış 3,27 ile giyim ve ayakkabı grubunda yaşandı. Yıllık en yüksek artış ise yüzde 13,55 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. Endekste 437 maddeden; 53 maddenin ortalama fiyatlarında değişim olmazken, 291 maddenin ortalama fiyatlarında artış, 93 maddenin ortalama fiyatlarında ise düşüş gerçekleşti.

ÜFE	KASIM 2013 (2003=100)	KASIM 2012 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0,62	1,66
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	5,80	2,58
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	5,67	3,60
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	4,10	6,98

TÜFE	KASIM 2013 (2003=100)	KASIM 2012 (2003=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0,01	0,38
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	6,91	5,76
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	7,32	6,37
12 aylık ortalamalara göre değişim oranı(%)	7,39	9,26

		2013											2012
		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ÜFE	Bir önceki aya göre değişim	-0,18	-0,13	0,81	-0,51	1,00	1,46	0,99	0,04	0,88	0,69	0,62	-0,12
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	-0,18	-0,31	0,50	-0,01	0,99	2,46	3,48	3,52	4,43	5,15	5,80	2,45
TÜFE	Bir önceki aya göre değişim	1,65	0,30	0,66	0,42	0,15	0,76	0,31	-0,10	0,77	1,80	0,01	0,38
	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim	1,65	1,95	2,63	3,06	3,21	4,00	4,32	4,21	5,01	6,90	6,91	6,16

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelirleri Kümülatif Gerçekleşmeleri	Ocak - Ekim (Milyon TL)			2013 Yılı Bütçe Hedefi
	2013	2012	Artış (yüzde)	
Genel Bütçe Gelirleri	309.707	261.577	18.3	361.134
Vergi Gelirleri	266.285	226.177	17.7	317.948
Gelir, Kar ve Ser. Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	73.243	67.599	8.34	91.929
Gelir Vergisi	51.978	46.325	12.2	62.667
Gelir Vergisi Tevkifatı	47.598	42.114	13.0	57.358
Kurumlar Vergisi	21.264	21.274	-0.04	29.262
KVK Göre Alınan Geçici Vergi	19.135	19.682	-2.77	28.303
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	7.186	6.534	9.97	7.710
Motorlu Taşıtlar Vergisi	6.943	6.344	9.44	7.478
Dahilde Mal ve Hizmetlerden Alınan Vergiler	112.449	94.106	19.4	131.472
Dahilde Alınan KDV	32.666	27.259	19.8	36.400
Özel Tüketim Vergisi	70.199	58.032	20.9	83.136
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergileri	5.203	4.597	13.1	6.342
Dış Ticaretten Alınan Vergiler	55.083	44.238	24.5	67.447
İthalde Alınan KDV	50.604	39.777	27.2	61.213
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.300	12.872	-4.44	9.124
Harcamalar	327.728	289.791	13.09	404.045

Mevzuat Değişiklikleri

- 01.11.2013** - Tahsilat Genel Tebliği (Seri: A Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: A Sıra No: 6)
- 02.11.2013** - 5510 Sayılı Kanununun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Sigortalı Sayılanların Hizmet Bilgilerinin Elektronik Ortama Aktarılması Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Mükerrer** - 25/10/2013 Tarihli ve 28802 Sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanan 7/10/2013 Tarihli ve 2013/5502 Sayılı 2014 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı Eki 2014 Yılı Programı
- 06.11.2013** - Kamu İç Denetim Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun Geçici 21 inci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Esas ve Usullerde Değişiklik Yapılmasına Dair Karar
- 12.11.2013** - Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- 14.11.2013** - Bağımsız Denetim Sözleşmesinin Şartları Üzerinde Anlaşmaya Varılması (BDS 210) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 3
- Finansal Tabloların Bağımsız Denetiminde Kalite Kontrol (BDS 220) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 4
- Bağımsız Denetimin Belgelendirilmesi (BDS 230) Hakkında Tebliğ Türkiye Denetim Standartları Tebliği No: 5
- 19.11.2013** - Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No: 5)'nde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 10)
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 430)
- 28.11.2013** - 6502 Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
- Çerçeve Anlaşma İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği Seri No: 1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 27)
- Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği Seri No: 14'te Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 28)

Vergi Takvimi

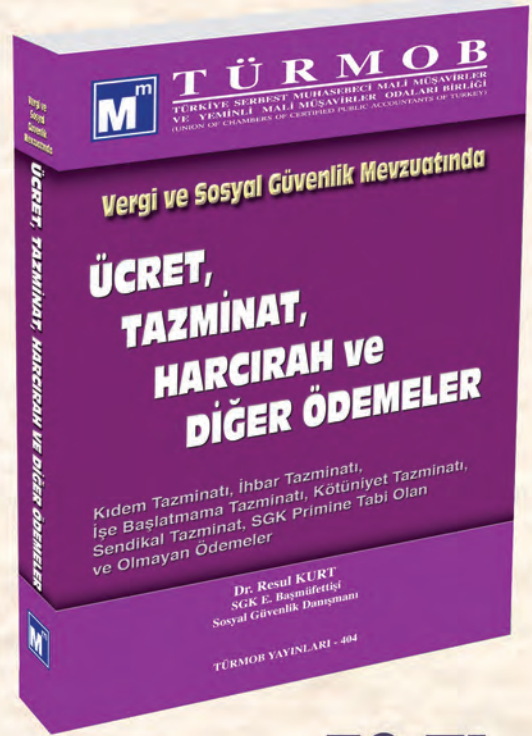
- 02.12.2013**
- Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinde, Toplam Gelir İçindeki Zirai Kazançları %75 ve Daha Yüksek Oranda Olanlar İçin 1. Taksit Ödemesi
  - Veraset ve İntikal Vergisi 2. Taksit Ödemesi
  - 2013 Yılı Emlak Vergisi 2. Taksit Ödemesi
  - 2013 Yılı Çevre Temizlik Vergisinin (İşyeri ve Diğer Şekilde Kullanılan Binalar İle Su İhtiyacını Belediyece Tesis Edilmiş Su Şebekesi Haricinden Karşılamanın İçin) 2. Taksit Ödemesi
  - 6111 Sayılı Kanununun 2,3,5,6,7 ve 8. Maddeleri Hükümleri Uyarınca Ödenmesi Gereken 16. Taksit Ödemesi
  - Ekim 2013 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
  - Ekim 2013 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
  - Ekim 2013 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 10.12.2013**
- 16-30 Kasım 2013 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
  - 16-30 Kasım 2013 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
- 16.12.2013**
- Kasım 2013 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
- 20.12.2013**
- Kasım 2013 Dönemine Ait Kolalı Gazozlara İlişkin EK:7 No.lu ÖTV Bildirim Formu
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Alkollü İçeceklerle İlişkin EK:8 No.lu ÖTV Bildirim Formu
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Tütün Mamullerine İlişkin EK:9 No.lu ÖTV Bildirim Formu
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin EK:10 No.lu ÖTV Bildirim Formu
  - Kasım 2013 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
- 23.12.2013**
- Kasım 2013 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
  - Kasım 2013 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
- 24.12.2013**
- Kasım 2013 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı
  - 1-15 Aralık 2013 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
- 25.12.2013**
- 1-15 Aralık 2013 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödemesi
- 26.12.2013**
- Kasım 2013 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Ödemesi
  - Kasım 2013 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
- 31.12.2013**
- Yıllık Gelir Vergisi Beyannamelerinde, Toplam Gelir İçindeki Zirai Kazançları %75 ve Daha Yüksek Oranda Olanlar İçin 2. Taksit Ödemesi
  - 2014 Yılında Kullanılacak Olan Yasal Defterlere İlişkin Açılış Tasdiki
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
  - Kasım 2013 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi

Kasım 2013 Kronoloji

- 01 Kasım** Mustafa Sarıgül CHP'ye dönüş dilekçesini CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'na verdi.
- 02 Kasım** BM'nin araştırmasına göre Türkiye'de evlenen 3 kişiden birinin çocuk olduğu açıklandı.
- 03 Kasım** Aziz Yıldırım üst üste 11'inci kez Fenerbahçe Spor Kulübü Başkanlığına seçildi.
- 04 Kasım** 2014 yılı hükümet programı Resmi Gazete'de yayımlandı. Programa göre asgari ücrete yüzde 3, emekliye yüzde 2.85 zam göngörüldü.
- 05 Kasım** Başbakan Erdoğan, öğrenci evlerinde karmakarışık her şey oluyor. Muhafazakar parti olarak buna müdahil olmak durumundayız dedi.
- 06 Kasım** Türkiye'nin Suriye sınırı yakınlarında islamcılar ile PKK'ya yakın PYD arasında süren çatışmalar da cihatçı gruplar Resulayn ve 13 yerleşkesinden geri çekilmek zorunda kaldı.
- 07 Kasım** Adana'da ihbar üzerine aranan TIR'da Konya ve Adana'da üretilen, Suriye'ye gönderilen 933 adet roket başlığı ele geçirildi.
- 08 Kasım** AB'nin Genişleme Sorumlusu Füle, vize muafiyeti görüşmelerinin başlayacağını açıkladı.
- 09 Kasım** Mustafa Sarıgül, CHP üyelik kartını Genel Başkan Kılıçdaroğlu'ndan binlerce kişinin katıldığı törende aldı.
- 10 Kasım** Adana'daki 10 Kasım töreninde Vali Coş'un aleyhinde slogan atanlara polis müdahale etti. Vali bir vatandaşı işaret ederek "getirin o gavratı" dedi.
- 11 Kasım** Atatürk'ün ölümünün 75. yıldönümünde Anıtkabir'i 1 milyon 89 bin 615 kişi ziyaret etti.
- 12 Kasım** Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi TSK'nın 19'yıl önce Şırnak'ta yaptığı hava operasyonu nedeniyle Türkiye'yi 2 milyon 305 bin Euro tazminata mahkum etti.
- 13 Kasım** Acun Ilıcalı MNG Holding bünyesindeki TV8'i satın aldı.
- 14 Kasım** Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç aktif siyaseti bırakma sinyali verdi.
- 15 Kasım** Mardin Nusaybin'de Jandarma aracına roket ve uzun namlulu silahlarla saldırı düzenledi.
- 16 Kasım** Mesud Barzani 21, Şivan Perver 37 yıl sonra Türkiye'ye geldi. Diyarbakır'da Başbakan Erdoğan'la çeşitli açılış ve törenlere katıldılar.
- 17 Kasım** Rusya'da Moskova - Kazan seferini yapan Tataristan Hava Yollarına ait uçak piste çakıldı, 46 yolcu ve 6 mürettebat hayatını kaybetti.
- 18 Kasım** Ünlü tiyatrocu Nejat Uygur hayatını kaybetti.
- 19 Kasım** El Kaide'nin Lübnan kolunun Beyrut'ta İran Elçiliği önünde düzenlediği bombalı saldırıda 32 kişi öldü 146 kişi yaralandı.
- 20 Kasım** TBMM Başbakanvekili ve AKP milletvekili Sadık Yakut, gelecek dönemde karma eğitimi kaldırma ya yönelik çalışma yapılacağını söyledi.
- 21 Kasım** Altının ons fiyatı 1.240 doların altına inerek 4.5 ayın en düşük seviyesine geriledi.
- 22 Kasım** Zonguldak'ta 300 maden işçisi ağır ve riskli çalışma şartlarına isyan ederek ocaktan çıkmama eylemi yaptı.
- 23 Kasım** Mısır, Türkiye'nin Kahire büyükelçisini istenmeyen adam ilan etti ve ilişkileri Maslahatgüzar seviyesine düşürdü. Türkiye aynı şekilde karşılık verdi.
- 24 Kasım** Nükleer programını 6 aylığına sınırlamayı kabul eden Tahran, maruz kaldığı yaptırımların bir kısmından kurtuldu.
- 25 Kasım** Redhack grubu üyesi oldukları iddiasıyla aralarında sanatçıları yer aldığı 14 kişi 4 günlük gözaltından sonra mahkemece serbest bırakıldı.
- 26 Kasım** BDDK, cari açığı düşürmek için kredi kartı ile oto ve tüketici kredilerine sınır getirileceğini açıkladı.
- 27 Kasım** EXPO 2020 yarışını Dubai kazandı. 36 oyla ikinci turda İzmir elendi.
- 28 Kasım** Taraf gazetesindeki "25 Ağustos 2004 tarihli MGK'da Fetullah Gülen cemaatini bitirme kararı alındı" haberi büyük tartışma yarattı.
- 29 Kasım** Balıkesir açıklarında Yunanistan üzerinden Avrupaya gitmek için denize açılan bot battı, 6 kişi boğularak öldü.
- 30 Kasım** Türkiye ile Kuzey Irak Bölgesel Kürt yönetimi arasında imzalanan bir dizi petrol anlaşmasına tepki gösteren Irak Merkezi yönetimi Türk özel uçaklarına Kuzey Irak hava sahasını kapattı.

40 TL

30 TL

25 TL

30 TL

www.mu-den.com.tr

Şehit Gönenc Şk. No:28/3 Anıttepe/ANKARA - Tel: (0.312) 230 04 51 - 52

2012
baskı

50 TL

Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) tarafından Eylül 2013'de İngilizce olarak yayınlanan, Uluslararası Kalite Kontrol, Denetim, İnceleme, Diğer Güvence ve İlgili Hizmetler Standartları El Kitabı 2013'ün Türkçe çevirisidir. Çalışma mevcut standartları ve 2014 yılında uygulamaya girecek standartları kapsamaktadır.

75 TL

www.mu-den.com.tr

Şehit Gonenç Sk. No:28/3 Anıttepe/ANKARA - Tel: (0.312) 230 04 51 - 52